

	Grupa Penta Hospitals Polska Szpital ZDROWIE w Kwidzynie	Diagnostyka Obrazowa
	Załącznik nr 6 do KW – DO 2	
	Przygotowanie pacjenta do badania Urografia	Data wydania: Nr wydania: 2

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA UROGRAFIA

Cel badania

Urografia to badanie rentgenowskie służące do obrazowania układu moczowego. Celem badania jest określenie położenia nerek, ich kształtu i zarysu oraz fakt wydzielania moczu kontrastującego. Obrazuje ewentualne zwężenia lub przeszkody w odpływie moczu, poszerzenia (np. wodonercze), występowanie nieprawidłowych tworów w ich świetle (np. kamień, guz) oraz urazu (np. wyciekanie moczu poza drogi moczowe). **Badanie wymaga podania dożylnego środka cieniującego (kontrastu).**

Na czym polega badanie?

W żyłę umieszcza się wkłucie (tzw. wenflon), które służy do podania środka cieniującego. W trakcie wstrzykiwania lub tuż po jego wstrzyknięciu może wystąpić uczucie ciepła i metalicznego smaku w ustach, które szybko mija.

W trakcie badania wykonuje się serię zdjęć rentgenowskich. Pierwsze przeglądowe zdjęcie jamy brzusznej wykonywane jest przed podaniem środka cieniującego, następne wykonuje się już po jego wstrzyknięciu, najczęściej po 5–7, 10 i 20 minutach. Niekiedy wykonuje się dodatkowe zdjęcia późne (np. po kilku godzinach).

Środek cieniujący zostaje „wychwycony” przez nerki i wydzielony do moczu. Mocz zawierający środek cieniujący jest nieprzepuszczalny dla promieni rentgenowskich, w związku z czym drogi moczowe (czyli układy kielichowo-miedniczkowe nerek, moczowody oraz pęcherz moczowy) wypełnione takim moczem są dobrze widoczne na zdjęciach.

Kontrast to substancja chemiczna, zazwyczaj na bazie związków jodu (jonowych lub niejonowych). Pozwala na uzyskanie obrazu badanych obszarów poprzez pochłanianie części promieni (zaciemnia lub rozjaśnia widoczność badanych miejsc).

Przygotowanie do badania

Zgromadzone w jelitach gazy utrudniają ocenę obrazów urograficznych, celem przygotowania jest więc zmniejszenie ich ilości oraz ogólnie zmniejszenie zawartości jelit. W dniu poprzedzającym badanie nie należy spożywać pokarmów ciężkostrawnych, wzdymających oraz napojów gazowanych. Ostatni posiłek powinien być spożyty o godzinie 18 i mieć płynną konsystencję. Pacjenci, którym badanie wyznaczono po godzinie 14-tej nie mogą jeść na 6 godzin przed planowaną godziną badania, leki zażywane na stałe należy przyjąć o zwykłej porze i popić wodą. Na badanie należy zabrać ze sobą skierowanie, dokument tożsamości, **wynik poziomu kreatyniny i TSH** (w przypadku chorób tarczycy) i poprzednie wyniki badań obrazowych. Przed badaniem lekarz może zalecić środki odgazowujące. W przypadku pacjentów niehospitalizowanych, należy zacząć zażywać 2-3 dni przed badaniem środki odgazowujące (dostępne w aptece bez recepty).

	Grupa Penta Hospitals Polska Szpital ZDROWIE w Kwidzynie	Diagnostyka Obrazowa
	Załącznik nr 6 do KW – DO 2	
	Przygotowanie pacjenta do badania Urografia	Data wydania: Nr wydania: 2

Ograniczenia, które mogą pojawić się podczas wykonywania badania:

- uczulenie na środek cieniujący
- upośledzenie czynności nerek
- ciąża

U kobiet w okresie rozrodczym zalecane jest wykonywanie badań radiologicznych w pierwszej fazie cyklu miesięczkowego, bezpośrednio po miesiączce, w razie wątpliwości pacjentka powinna wykonać test ciążowy.

Możliwe działania niepożądane

- reakcja alergiczna na środek cieniujący.
- od łagodnych - swędzenie skóry i przemijająca wysypka, poprzez obrzęk części ciała (np. wargi), do groźnych reakcji mogących zagrażać życiu (zaburzenia oddychania i krążenia).
- ostre uszkodzenie nerek przez środek kontrastowy (bardzo rzadko występuje w przypadku urografii)

	Grupa Penta Hospitals Polska Szpital ZDROWIE w Kwidzynie	Diagnostyka Obrazowa
	Załącznik nr 6 do KW – DO 2	
	Przygotowanie pacjenta do badania Urografia	Data wydania: Nr wydania: 2

UROGRAFIA

BADANIE RENTGENOWSKIE UKŁADU MOCZOWEGO

Informacje dla Pacjenta

CEL BADANIA

Urografia to badanie rentgenowskie służące do obrazowania układu moczowego.

Celem badania jest:

- określenie położenia, kształtu i zarysu nerek oraz ich funkcji wydzielania moczu,
- wykrycie zwężeń lub przeszkód w odpływie moczu,
- ocena poszerzeń (np. wodonercze),
- wykrycie nieprawidłowych tworów w świetle dróg moczowych (np. kamień, guz),
- ocena urazów (np. wyciek moczu poza drogi moczowe).

Badanie wymaga podania dożylnego środka cieniującego (kontrastu).

NA CZYM POLEGA BADANIE?

- 1 W żyłę zakładane jest wkłucie (wenfion), które służy do podania środka cieniującego.

- 2 Wstrzyknięcie kontrastu może powodować uczucie ciepła i metalicznego smaku w ustach – objawy te szybko mijają.

- 3 Wykonywana jest seria zdjęć rentgenowskich:
 - pierwsze – przed podaniem kontrastu
 - następne – najczęściej po 5–7, 10 i 20 minutach
 - czasem dodatkowe zdjęcia późne (np. po kilku godzinach)

- 4 Środek cieniujący jest wychwytywany przez nerki i wydzielany do moczu. Dzięki temu drogi moczowe (nerki, moczowody, pęcherz moczowy) są dobrze widoczne na zdjęciach.

Kontrast to substancja chemiczna, najczęściej na bazie związków jodu (jonowych lub niejonowych). Pozwala na uzyskanie obrazu badanych obszarów poprzez pochłanianie części promieni (zaciemnia lub rozjaśnia widoczność badanych miejsc).

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA

W dniu poprzedzającym badanie nie należy spożywać:

- pokarmów ciężkostrawnych,
- potraw wzdymających,
- napojów gazowanych.

Ostatni posiłek o godzinie 18 i o płynnej konsystencji.

Jeśli badanie jest wyznaczone po godzinie 14-tej: nie można jeść na 6 godzin przed planowaną godziną badania.

Leki przyjmowane na stałe należy przyjąć o zwykłej porze i popić wodą.

Na badanie należy zabrać:

- skierowanie
- dokument tożsamości
- wynik poziomu kreatyniny
- wynik TSH (w przypadku chorób tarczycy)
- poprzednie wyniki badań obrazowych

Przed badaniem lekarz może zalecić środki odgazowujące.

U pacjentów niehospitalizowanych należy zacząć je stosować 2–3 dni przed badaniem (dostępne w aptece bez recepty).

! Celem przygotowania jest zmniejszenie ilości gazów i ogólnie zawartości jelit, co ułatwia ocenę obrazów urograficznych.

OGRANICZENIA

Badanie może być niewskazane w przypadku:

uczulenia na środek cieniujący

upośledzenia czynności nerek

ciąży

U kobiet w okresie rozrodczym zalecane jest wykonywanie badań radiologicznych w pierwszej fazie cyklu miesięczkowego, bezpośrednio po miesiączce.

W razie wątpliwości należy wykonać test ciążowy.

MOŻLIWE DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE

Reakcja alergiczna na środek cieniujący:

- od łagodnych – swędzenie skóry i przemijająca wysypka,
- poprzez obrzęk części ciała (np. wargi),
- do groźnych reakcji mogących zagrażać życiu (zaburzenia oddychania i krążenia).

Ostre uszkodzenie nerek przez środek kontrastowy – bardzo rzadko występuje w przypadku urografii.

W razie pytań lub wątpliwości zapytaj personel medyczny. Jesteśmy po to, aby Ci pomóc.